

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Octomvrie v. 1885

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiu, 3 Octomvrie st. v.

De câte-va zile s'a răspândit sgomotul, că autoritățile politice au cerut asistență militară pentru menținerea ordinii publice în Munții-apuseni.

N'am dat nici o importanță acestui sgomot, pentru-că eram convinși, că ordinea publică nu e amenințată în Munții-apuseni.

Scim prea bine, că frații nostri din Munții-apuseni, oameni de o fire mai aspră ca ceilalți Români, sunt mai mult ori mai puțin accesibili pentru idea de a opune violenței tot violență. Dela ei a pornit mișcarea la anul 1784 și tot ei s'au pus și la 1848 în fruntea mișcării noastre. Tocmai Moții nostri sunt însă totodată sciuți și ca oameni cu deosebire chibzuiți și incapabili de a compromite cauza națională prin o surprindere inoportună.

Aflăm cu toate aceste, că astăzi pleacă de aici la Ighiu și Zlatna două companii ale regimentului de infanterie nr. 82.

Nici aceasta nu ne slăbește în credința noastră, că ordinea publică nu este de loc amenințată în Munții-apuseni.

Concetățenii nostri maghiari din Ardeal sunt oameni cu deosebire accesibili pentru frică. Oameni pripiti, precum sunt, ei nu-și pot închipui, că noi suportăm toate neajunsurile, pe care ni le face actualul regim, fără-ca să ne pregătim în taină pentru o luptă desperată, și foarte mulți dintre dînșii sunt convinși, că avem o formidabilă organizațiune secretă. Ei se simt apoi cu atât mai virtos întăriți în această credință, cu cât încercările guvernului de a ne intimida au rămas zadarnice.

Mai întră acum la mijloc și faimoasa proclamațiune, care pe noi nu ne-a alterat câtuși de puțin.

S'a pus la cale o adevărată goană, ca să se găsească vr'un căpițel din filiera irredentistă aici în Ardeal. S'au făcut

arestări, s'au ordonat perchisițiuni domiciliare, au fost citați o mulțime de oameni la judecătorul de instrucțiune, au fost suspectați cei mai inofensivi oameni, dar' nu s'a găsit nici o dovadă compromițitoare, — ceea-ce după părerea Maghiarilor dovedește, că sîntem foarte bine organizați.

În Munții-apuseni însă s'a găsit pe ici pe locu prav de pușcă și dinamită, fiindcă mare parte din frații nostri din Munții-apuseni sunt minari, care au trebuiță și de prav de pușcă, și de dinamită, ca să spargă peatra. Atât le mai trebuia Maghiarilor, pentru-ca să nu mai poată dormi în toată tigna.

Era lucru firesc, că în asemenea împrejurări, pentru liniștirea spiritelor, trebuiau să se trimită trupe în Munții-apuseni. Din regimentele garnisonate la Alba-Iulia și la Orăștie nu se putea lua asistență militară, fiindcă aceste regimente nu numai sunt compuse din Români, dar' sunt totodată dintre acele, care în toate timpurile s'au distins prin credința lor cătră tron. Asistența s'a luat dintr'un regiment secuiesc, pentru-ca Maghiarii să nu poată dice, că soldații fraternizează cu poporul, ceea-ce după părerea noastră a fost corect.

Ar fi poate de temut, că Săcuii trimiși în Munții-apuseni vor provoca pe frații nostri și astfel vor produce conflicte neprevădute. Nu trebuie însă să uităm, că armata, ori-care ar fi elementele ce-o compun, este împărătească, ear' nu administrativă, și comanda militară ni-e destulă garanță, că oamenii de rînd nu vor pute abusa de pozițiunea lor.

Sîntem dar convinși, că frații nostri din Munții-apuseni vor primi pe cele două companii ale regimentului Nr. 82 nu ca pe nisce slugi ai Maghiarilor, ci ca pe o putere neutrală, care în împrejurările actuale nu poate decât să-i ocrotească față cu abuzurile de putere ale administrațiunii maghiare, și sperăm că îndeosebi d-nii ofițeri puși în fruntea acestor două companii chiar în ziua sosirii lor se vor convinge, că în Munții-apuseni au a face cu o populațiune, care totdeauna a avut multe afecțiuni pentru armata comună.

Revistă politică.

Sibiu, 3 Octomvrie st. v.

Evenimentele din Balcani preocupă presa maghiară. Dacă diarele guvernamentale tac sau cel mult descriu situațiunea ca inofensivă pentru monarhia noastră, apoi presa opozițională e foarte îngrijită din cauza mișcărilor din provinciile slavele dela Sud.

Clubul partidului croat din centru și-a compus și publicat programul seu. Programul e basat pe memorandumul bar. Zsivkovics, care a eșit din sînul partidului așa numit „național“. În punctul prim al programului se dice că clubul din centru va născu ca legătura dintre Croația și Ungaria, va se dice transacția ungaro-croată, se se reguleze conform dispozițiilor cuprinse în sancțiunea pragmatică. Pe basa aceasta se se delature toate încercările dispozițiilor cuprinse în legea

de transacție. În punctul al doilea, programul asigură Sârbilor libertatea în biserică și paritatea în viața publică.

Se răspândise fama în zilele trecute prin cercurile din Budapesta și Viena, că contele Kálnoky se va retrage dela postul de ministru de externe și că locul lui va fi ocupat earăși de contele Andrassy. Se vorbia că această venire a dlui Andrassy la postul de ministru de externe ar însemna, că monarhia noastră are de cuget să înceapă o politică mai energică în Orient. „Pester Lloyd“ dela 10 Octomvrie, vorbind despre scirile răspândite în privința retragerii contelui Kálnoky dela ministerul de externe, dice între altele următoarele:

„O scire de asemenea natură nu se poate desmîni sau confirma în mod autentic decât numai de coroană sau de guvern, fiindcă e vorba de o încredere a Monarhului în relațiunile personale cu ministrul.

„Se dice că împăratul ar fi supărat pentru-că contele Kálnoky ar fi fost surprins de evenimentele din Rumelia-orientală. În acest cas nu poate fi de vină ministrul care locuiesce în Viena, ci agentul diplomatic dela Sofia sau Filipopol. După cum s'a dovedit în urmă, chiar nici principele Alexandru nu scia nimic despre conspirațiune. Prin urmare aceste motive nu pot avea temei. Tot atât de lipsită de temei e și presupunerea că contele Kálnoky ar fi făcut promisiuni Sârbiei pe care monarhia nu le poate ratifica.

„Politica Austro-Ungariei este de a trage statele balcanice în cercul intereselor sale. Contele Kálnoky n'a făcut mai mult decât a realizat relațiuni intime între Austro-Ungaria și Sârbia. Sârbia încă nu și-a formulat pretențiunile privitoare la o sporire teritorială, prin urmare cum putea contele Kálnoky să facă promisiuni asupra unor lucruri neexistente? E o mare contradicție de a afirma pe de o parte că contele Kálnoky a fost surprins de evenimente, ear' pe de altă parte de a susține că ivindu-se acele evenimente a făcut prin anticipațiune promisiuni.

„Nu pot avea temei nici scirile, cari dic că contele Kálnoky ar rămâne la postul seu numai în timpul sesiunii delegațiunilor, ear' după închiderea va face loc altuia.

„În ceea-ce privește scirea că contele Andrassy ar fi desemnat să înlocuiască pe contele Kálnoky, — dice „Pester Lloyd“, — aceasta n'ar fi numai o schimbare de persoane, ci ar însemna o schimbare de sistem. Principiul contelui Andrassy era de a o face pe Rusia să renunțe la opiniunea că ea ar avea dreptul de a exercita în Peninsula-Balcanică nisce prerogative speciale.

„Urmasul lui însă n'a accentuat tot atât de categoric politica privitoare la depărtarea influenței rusești din Peninsula-Balcanică. Până acum nici nu era nevoie de o asemenea accentuare, fiindcă interesele Austro-Ungariei în Balcani nu erau direct atinse, dar' când ele ar fi lovite apoi și contele Kálnoky le va scia apăsătoare tot așa de bine ca și altul și în cas de trebuință chiar și în socoteala prieteniei dintre Austro-Ungaria și Rusia.

Încât pentru diarele liberale vieneze, ele se arată foarte îngrijate, în fața evenimentelor din Peninsula-Balcanică, de politica interioară ce urmează comitele Taaffe și prin care populațiunile slave din Austria câștigă din ce în ce mai multe drepturi. Astfel „Deutsche Zeitung“, după-ce face în treacăt câteva aprecieri asupra stării de lucruri din Peninsula-Balcanică, scrie următoarele în articolul seu prim dela 11 Octomvrie:

„Pentru moment, diplomația austriacă face față bună la un joc rău, dar' ea simte foarte bine că este amenințată să fie lovită în față de panslavismul mereu înflorind. N'au trecut de abia decât trei săptămâni dela izbucnirea crizei orientale, și cât de adîncă este mișcarea de care este plin întregul Orient și cât de nesăbuită este furebrea pe care lumea slavă voiesce să o arunce asupra Peninsulei-Balcanice. Poate că există diplomați, cari se bucură de gelosiile momentane dintre Sârbi și Bulgari, care își pun speranța lor în paralisarea reciprocă a unora din triburile slave din Orient. Dacă acești domni se așteaptă

la așa ceva, apoi s'ar înșela amarnic. Ministrii de acolo vor pute căta-va vreme să joace rolul de păpuși și să fie puși a se încăera unii cu alții, dar' popoarele nici odată, cel puțin într'un chip dăinuitor.

„Austria s'a măgulit, că va face cuceriri morale în lumea slavă; ea i-a năpădit pe Cehi, pe Slavoni, pe Croați, cut tot felul de favoruri, în dorința negreșit de a arăta popoarelor din Peninsula-Balcanică, cât de bine scie ea să guverneze. Ce efect, ce rezultate bune a dobândit ea prin aceasta? Panslavismul își urmărește și-și ajunge scopurile, cu toată măiestria de a guverna a comitelui Taaffe. Antăia scire despre mișcarea din Peninsula-Balcanică i'a făcut pe Slavii dela noi să strige: „Liberi și uniți dela riul Marița până la Marea-adriatică!“ Comitele Kálnoky are acum ocasiunea să se convingă, că dragostea comitelui Taaffe pentru Slavi a fost nu numai zadarnică, dar' și rău făcătoare.

„Austria poate să fie și mai binevoitoare cu Slavii, dar' ea nu a puté nici odată să înăpt colosului slav dela Nord în privința națională; ea va fi și va rămâne în ochii popoarelor balcanice un stat german, ori cât s'ar tăgădui aceasta. În Peninsula-Balcanică s'a auzit cea dintăiu bubuitură amenințătoare a panslavismului, și atât politica din întru, cât și cea dinafară a Austriei, va fi pusă la serioase încercări.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Telegrame particulare ale „Voinței naționale:

Filipopol, 12 Octomvrie n. Toți funcționarii vechiului regim au fost înlăturați și înlocuiți parte cu Bulgari rumelioti devotați noiei stări de lucruri, parte cu Bulgari din principat.

Turcii au tras în mai multe locuri asupra trupelor bulgăresci. Bulgarii au răspuns; se înregistrează câțiva morți și răniți.

Acest eveniment a produs o foarte rea impresiune.

Se dice că armata turcească e foarte surescitată și că ofițerii cu greu își pot stăpâni soldații să nu tragă asupra liniilor bulgare.

Filipopol, 12 Octomvrie n. Karaveloff s'a reîntors la Sofia; misiunea sa are de scop luarea măsurilor necesare pentru unificarea administrației Bulgariei și a Rumeliei. Preste două săptămâni cel mult această unificare va fi aproape deplină.

Dela fruntarii n'a venit până acum nici o scire neliniștitoare; trupele stau concentrate în ordine ca și mai nainte. Liniile turcesci primesc însă întăriri mai în fiecare zi.

Bulgarii sunt hotărâți a respinge cu energie ori-ce atac.

Belgrad, 12 Octomvrie n. Turcii concentrează numeroase trupe la Uskiub: în genere, aproape de frontiera sârbescă se află un mare număr de batalioane.

Concentrarea armatei sârbe este terminată; armata stă gata să înainteze la cel dintăiu semnal.

Sârbia a concentrat și o brigadă în apropiere imediată de frontiera bulgară; se scie că o parte din Vechia-Serbie aparține Bulgariei. Sârbii sunt hotărâți a revindica și acest teritoriu în cas când s'ar recunoască unirea celor două Bulgarii.

Varna, 12 Octomvrie n. Au izbucnit turburări în insula Samos; se vorbește chiar de o ciocnire sângeroasă între trupe și populație; au fost omorîte vre-o 100 de persoane.

Agitația crește mereu în Creta; deși guvernul insulei a telegrafat la Constantinopol declarând, că o răscoală nu e încă probabilă, totuși Poarta a ordonat trimiterea a patru batalioane la Canea.

Locuitorii insulei vor să proclame anexarea lor la Grecia.

În cas de a se recunoască unirea Bulgariei cu Rumelia, guvernul grecesc e gata să dea ordin de înaintare trupelor în Macedonia.

Constantinopol, 12 Octomvrie n. Poarta a dat ordin tuturor trupelor disponibile din Asia-

mică să se imbarce imediat și să vină în Turcia europeană; cea mai mare parte vor veni la Salonic; șese mari vapoare au plecat azi-dimineață de aci la Smirna pentru a lua trupe; alte vapoare pleacă mâine la Ismidt, Trebizonda și alte porturi din Asia-mică.

Înțelegerea între Poartă și bancherii din Paris e pe deplin stabilită; Poarta dispune deci de sumele necesare pentru a întinpi ori-ce greutăți.

Cu toată presiunea exercitată de puteri asupra Greciei și Sârbiei, guvernele acestor două țări nu vor cu nici un preț să renunțe la pretențiile lor.

Filipopol, 12 Octomvrie n. Pe aci domnesce o mare îngrijire din cauza surescitării spiritelor în capitala Turciei; cu greu Sultanul se va pute împotrivi curentului care înflăcărează masele musulmane.

Linia bulgărescă e foarte bine apărată.

Prințul Alexandru a telegrafiat Porții declarând că în cas când delegații bulgari nu vor fi liberați, dînsul va închide pe toți funcționarii musulmani din Rumelia.

Varna, 12 Octomvrie n. Poarta pare dispusă a acorda o oare-care autonomie Macedoniei; dînsa insistă însă să aibă un guvernor numit de ea și dreptul de a ține garnisoane în această provincie.

Varna, 13 Octomvrie n. După toate probabilitățile rezultatul la care va ajunge conferința nu va fi de loc satisfăcător; puterile nu se pot înțelege. Se crede în definitiv că, cu toată dorința ce are Sultanul de a recunoaște unirea personală a Rumeliei cu Bulgaria, el ar fi silit la urma urmelor să restabilească *statu quo* în aceste provincii, pentru a împedea o invazie a armatelor sârbe și grecesci. Rusia nu ar fi opusă unei asemenea restabilirii, cu atât mai mult cu cât prin aceasta s'ar dovedi Bulgarilor că fără Ruși ei nu pot face nimic.

Poimâne sosesc încă 30 batalioane de redifi delat Idmit și dela Trebizonda; mai toate cetățile din Asia-mică vor fi golate de trupe; în acest mod Turcia va dispune în Europa de puteri însemnate.

Revolta din Samos este datorită unor neînțelegeri locale și pare a fi străină unei mișcări generale grecesci.

Ferberea devine din ce în ce mai mare în Creta; din ăi în ăi se așteaptă o izbucnire a răzcoalei. Aceasta ar fi semnalul unor mari complicații, căci Grecia nu ar pute rămâne indiferentă.

Filipopol, 13 Octomvrie n. Se semnalează din nou atacuri la frontarii din partea Turcilor, acestia au tras în mai multe rînduri asupra trupelor bulgare.

Prințul Alexandru a ordonat ca în cas când s'ar mai întâmpla un asemenea lucru, trupele bulgare să răspundă cu energie.

Se pare că Turcia, în cas de a intra în Bulgaria, va face invasiunea prin două puncte,

Mustafa-Pașa și Küstendil. De aceea armata bulgară a fost împărțită în două corpuri și un corp de rezervă în Filipopol compus în mare parte din voluntari.

Timpul continuă a fi cât se poate de rău. Trupele sufer mult din această cauză precum și din cauza intendenței care lasă mult de dorit.

„Românul“ scrie:

Serviciul telegrafic e foarte sgârbit astăzi întrucât privește evenimentele din Peninsula Balcanică.

El nu ne aduce întru adevăr decât o singură scire, dar' în schimb ea e de un mare interes.

Se afirmă prin cercurile politice, ăice o telegramă dela Paris, că înțelegerea nu s'a stabilit încă între Rusia și Austria în privința cestiunii Balcanilor.

Ce se fie înțelegerea de care se vorbește, și ce are ea de obiect?

Pe cât se scie, și Rusia și Austria inclină a recunoaște faptele îndeplinite, unirea Rumeliei cu Bulgaria, sub suzeranitatea Sultanului.

Se mai scrie, sau cel puțin se afirmă, că Austria ar stărua a se acorda Sârbiei oare-cari compensațiuni.

Fi-va această compensațiune obiectul asupra căruia se tinde a se stabili înțelegerea între Austria și Rusia.

Ne mărginim numai a pune cestiunea și a aștepta răspunsul dela evenimente.

Semnalam însă chiar de acum că, dacă acesta va fi obiectul în privința căruia se tratează între Rusia și Austria, greu s'ar pute admite că Grecia va rămâne nepăsătoare când Sârbiei i s'ar da compensațiuni, ear' pentru Grecia s'ar păstra fruntariile actuale.

Mai semnalam că și alte state, mai puternice chiar decât Grecia și decât Sârbia, cum e România, au interese și drepturi, tot atât de mari ca aceste două state, de a avea fruntarii strategice, care se le garanteze o pacnică propășire.

Tot „Românul“ primesce din Filipopol o corespondență din care extragem următoarele:

După calculul cel mai apropiat de adevăr avem aci aproape 20,000 de voluntari și 15,000 de armată regulată, restul este înșirat dealungul căii ferate până la Hermanli. Avanzposturile sînt ținute de polcul 15-lea și de cete de muntenegreni, al căror număr crește mereu. Altefa Alexandru, urmat de un stat maior improvisat din ofițeri bulgari, inspectează ăilnic avansposturile.

Îmbrăcămîntea soldaților — continuă, corespondentul „Românului“, — costă într'o tunică și manta de postav foarte durabilă; ei sînt încălțați cu opinci, și numai o parte are cisme. Infanteria bulgară este înarmată cu puci sistem Berdan, care se consideră foarte inferioară pusei

Pibodi-Martini, cu care sînt înarmați Nizamii. În ceea-ce privește însă tunurile, apoi ele sînt destul de bune și întreținute cu îngrijire; lipsește însă cantitatea indispensabilă de munițiuni necesare pentru apărare. Până acum avem aci 78 tunuri de câmp și 12 de mare calibru. Se așteaptă sosirea din Tirnova a 13 tunuri. Aceasta este tot ce vom avea în Rumelia. Numărul n'ar fi tocmai mic dacă s'ar pute avea munițiuni pentru acest număr de tunuri, dar' tocmai aceasta lipsește și comanda făcute nu vor sosi în curînd. La Burgas și Varna este un mic depou de materii explozibile și s'ar fi putut fabrica pe loc atât bine cât reu munițiuni indispensabile, dar' guvernul a hotărît să nu atingă acest depou deoarece il destinează pentru fabricarea torpilelor pentru a submina ambele porturi în cas când necesitate ar fi. Un inginer rus, fost căpitan de marină, este însărcinat cu aceasta.

În cas de declarare de războiu sau mai bine ăis în cas de începere serioasă a campaniei, ministerul de războiu a hotărît să transporte acțiunea în Macedonia prin Küstendil, void prin aceasta a devisa forțele armatei turce. Pentru a pute ține piept acolo armatelor turce, se crede îndestulător a le opune grosul forțelor neregulate. Pentru acest scop tocmai în momentul de față cetele de muntenegreni, floarea voluntarilor, se îndreptează spre hotarele Macedoniei. După opinia dlui von-Huns, corespondentul ăiarului „Kölnische Zeitung“, care este un militar, calculul este foarte greșit. Opolcenia bulgară nu va pute ține piept armatei regulate turce și ea va fi risipită la prima ciocnire chiar. Atunci Turcii într-o singură ăi vor pute ajunge la Sofia, unde pentru moment n'a rămas decât un singur batalion de infanterie. Muntenegrenii, ajutați de Bulgarii macedoneni și rescoala din Albania, vor pute face multe pentru a-i reține pe Turci în Macedonia. Tocmai aceasta poate apăra Bulgaria de o strivire completă care amenință armata tină și nepregătită a principatului..

Un nou ăiar, apărut în Filipopol cu numele „Somozechtit“, redactat de Stoianoff și Risof, publică un articol care caracterizează în următorul mod situațiunea:

„O națiune, care se raăimă pe puterea ei, are drept la un viitor fericit. Un ajutor străin, ori de unde ar veni, întotdeauna are gînduri ascunse cari mai curînd sau mai tîrău se dau pe față. Înainte dar', fără de a aștepta grație și ocrotire dela străin“.

Articolul face apoi aspre critice măsurilor luate de Rusia privitoare la rechiāmarea ofițerilor ruși din armata bulgară chiar în momentele cele mai critice, respinge cu desăvîrșire unirea personală și propune ca pe viitor să nu se mai primească ofițeri străini în armată. În fine, cere înlocuirea funcționarilor guvernului trecut și per-

fecta asimilare a administrației rumeliote cu a Bulgariei. Cestiunea Sârbiei-vechi se poate aplana pe cale frățească între Bulgari și Sârbi.

Din Vidin se comunică, că prima încercare a emigraților sârbi de a străbate în Sârbia, a fost respinsă de cătră o companie de soldați. La Vidin au fost transportați 9 răniți. Pașici se află încă tot în libertate și prepară o a doua expedițiune care va fi comandată de fiul lui Peko Pavlovici.

Din Roma se telegrafiază cu data de 11 Octomvrie ăiarului „Neue freie Presse“, că se va emite un comunicat oficios de următorul cuprins: „Scirile mai noue din Sârbia și Grecia au produs o mare mahnire la cabinetele europene. Deși stăruințele puterilor sînt îndreptate pentru menținerea păcii, totuși necurmatele înarmări și dispozițiuni războinice ale statelor balcanice pot în fiecare moment să provoace noua complicațiuni. Situațiunea e foarte gravă și primejdioasă“.

„Newyork Herald“ comunică din Paris că Turcia se înarmează cu mare grăbire. Patru vapoare turcesci circulă necurmat cu trupe între coastele asiatice și coastele europene. Un corp e destinat să opereze în contra Rumeliei, altul în contra Sofiei și un al treilea să privegheze pe Sârbia.

„République Française“ anunță că Poarta a adresat ieri o notă puterilor, în care le roagă să-și arete măsurile ce vor a le lua față cu Rumelia. Dacă Poarta nu va obține garanții în contra mișcărilor Sârbiei și Greciei, va fi nevoită a începe imediat o acțiune în contra lor.

„Journal de St. Petersburg“ ăice că ar fi fost de dorit ca și celelalte state balcanice să fi urmat cu aceeași moderațiune și rezervă ca Muntenegru. Aceasta le-ar fi adus mai multe foloase. Dacă cântăria starea lor financiară, cu înlesnire puteau liniști spiritele readucându-le la muncă pacnică, mai cu seamă în aceste vremuri, când Europa nu este dispusă să admită, ca prin întreprinderi aventuroase să fie pacea lumii turburată.

Prin Berlin se dă astăzi un aspect mai serios crizei balcanice și se afirmă că între Sârbia și Grecia există un plan pentru o acțiune războinică comună.

Corespondentul ăiarului croat „Sloboda“ a avut o întervorbire cu ministrul-președinte bulgar, dl Karaveloff, în care acesta îi ăise între altele:

„Sîntem foarte fericți și mulțumiți; am învățat acum să cunoaștem energia și patriotismul națiunii; vom îngrijii și de aici înainte a ne organiza armata, și în special artileria și cava-

Foita „Tribunei.“

Aripa câmpului.

Poveste

de

Alexandru Tuducescu.

(Urmare.)

Și merse el mai departe, dar' eacă! la mamă îi era mai drag de Aripa Câmpului, ca la fată, și fugi după el.

— Unde mergi tu, mamă?

— Dar' ean' vreau să te petrec!

— Nu veni, mamă! că eu mă duc și singur. Nu veni, mamă! că eu mă duc departe.

— Ba, că mă pot eu duce cu tine; 'ți-oiu mai ține de urit!

— Ba, că nu veni —

— Ba, că e —

Împărăteasa era îndrăgită foc în el, dar' el nu vrea — se scie nimic.

Dacă n'o luat fata, cum o lua-o pe mumă-sa! Și se duseră ei până la o cetate și la poartă sta un om de 6 stînjini. Aripa Câmpului îl apucă de cingătoare și dete cu el cât putu de pămînt. Dacă se sculă smeul, că smeul era — numai cât era prefăcut în om — se puse ear' la poartă. Aripa Câmpului îl îmbrănci a doua oară, a treia oară... și dacă vădă — că acela nu se clinteste de sub poartă — ăise în sine:

— De flori de cuc nu stă el la poartă; trebuie că 'l-o biziut cineva. Îl închin dracului!

Și atunci intră cu împărăteasa în cetate și până-ce se duse el la vînat prin pădure — împărăteasa se dete în dragoste cu smeul dela poartă și se înțelegeau acum: cum se-l omoare pe Aripa Câmpului?

Veđi bine! împărătesei îi era ciudă pe el, pentru-că nu se dragostesce cu ea și smeul era mănios, căci îi rupse nisce coaste.

— Io de omorit, 'l-aș pute omorî, dar' nu 'l-oiu omorî, că și el 'mi-o cinstit vieața. Dar' sciu eu altă moarte pentru el. Tu se te faci beteagă și se-i ăici, că: numai cu struguri din vița de pe dealul cela te poți tîmădui! El va merge, se-ți aducă struguri și 'i-or rămâne oasele pe acolo, pentru-că la fiecare butuc stau 3 smei ca straje.

Cînd veni Aripa Câmpului dela vînațoare, împărăteasa se vîieta:

— Tulai Doamne, că mor! Tulai Doamne, că mor!

— Dar' ce 'ți-e, mamă?

— Mor, mor și pace bună! Numai struguri din vița de pe dealul acela m'ar vindeca.

— Și în foc mă bag pentru tine, mamă!

Și se duse Aripa Câmpului, se aducă struguri din via de pe dealul cela, și împărăteasa și smeul nu mai puteau de bucurie, că acum au se scape de el. Și dacă ajunse pe la miață-ăi Aripa Câmpului la viță — numai 3 smei mai erau la vranită și și acestia fugiau — de mînceau pămîntu și cu limba de un rif scoasă.

— Ce fugiți așa, mîi spurcăților?

— Dar' cum n'om fugi de frica ta?! Să

fim cîta frunză și earbă și tot am fugi de tine! Dar' bagă de seamă, că mă-ta nu-i beteagă, ci te-o trimese după struguri, numai ca să se cotorosească de tine: se se poată îndrăgi cu smeul! Și ea o ăice: că acum e mai bine și n'o mîncea din struguri; eară tu pune-i pe tîrnaț, ca noi se-i putem duce! Ai grije, că smeul dela poartă îți dă de cap!

— Acuma 'mi-e mai bine! ăise împărăteasa cînd veni el cu strugurii din via de pe dealul cela și — dacă împărăteasa nu mîncea din ei — îi puse pe tîrnaț și smei îi duseră. Eară el se porni de nou la vînat cu pușca pe umăr.

— Veđi? că tot nu ne-am scăpat de el! grăi împărăteasa cătră smeul și acesta se gîndi un pic, și apoi îi ăise:

— Io de omorit, 'l-aș pute omorî; dar' nu îl voi omorî, că și el 'mi-o cinstit vieața. Numai tu te fă eară beteagă și spune-i, că ai aduit: că preste codru este o fîntînă și se-ți aducă apă de acolo — ca să te scalăi! Și în fîntîna ceea sînt fel și fel de joavine spurcate și — cînd s'o întinde el — se iee apă din fîntînă, 'lor prinde și 'lor mîncea.

Veni Aripa Câmpului dela vînat și împărăteasa muria-muria, nu alta!

— Numai apă din fîntîna de preste codru îmi mai poate ajuta. N'ai merge tu și se-mi aduci vr'o câteva picături?

— Aș! și în foc mă duc pentru tine, mamă?

Și încăleacă Aripa Câmpului calul cel de aghiamant și se duse tot în fugă — până-ce se întălni c'o babă.

— Unde mergi, dragul babii! așa de iute?

— Mă duc, să aduc la mama apă de scaldă, că moare și numai apă din fîntîna de preste codru o mai poate tîmădui.

— Ei, că mumă-ta vrea să te prăpădească, ca să se poată dragostii fără frică cu smeul. Dar' lasă calul teu aci și sui pe bivolul ăsta — că 'ți-o prinde bine!

Și se sui Aripa Câmpului pe bivol și cînd ajunseră la fîntînă — sufliă bivolul pe nări și din fîntînă sburau jovine și mari și mici și șerpi și broaște și șopârle... cale de 3 ăile. Și dacă se curăți fîntîna și se limpezi apa — vădă o fată în fîntînă și o trase cu vadră afară.

— Ce cauți tu, fată! în fîntînă?

— Dar' apoi ce se și caut? Aici la noi e acel nărav, că în tot anul trebuie să se dee o fată de muieră la Crăișorul șerpilor, care șede aici în fîntînă și — dacă numai odată nu vom da — stirpesce toate isvoarele. Și acum o venit rîndul împăratului, se-și dee fata.

— Du-te acasă, fată, și spune la tată-tău, să trimiță 3 care de paie! Dar' tu nu mai veni.

Și dacă se duse fata acasă — se duse și el până la baba — de duse din apă. Ear' — pe cînd se întoarse dela babă — paiele erau acolo și și fata venise:

— N'am ăis, se nu vîi și tu?

— Dacă tata m'o trimis!

Și atunci porunci oamenilor: să îmburde pietrile din cale! Dar' oamenii se tot chinuiau cu pietrile și nu le puteau nici mișca, necum îmburda.

leria. Oficerii avem destui, dar' ne lipsesc sub-oficerii. Deși starea Albaniei este foarte rea, totuși Albanezii stau liniștiți, și noi ne vom da osteneala a menține ordinea pretutindeni și mai cu deosebire în Macedonia. Aceasta este pentru noi mai urgent decât toate și nu ne temem de nici o eventualitate. Pentru Macedonia vom lupta să 'i-se de reforme în sensul tratatului dela Berlin. Agentul englez s'a strămutat dela Sofia aici, ceea-ce se consideră ca o recunoaștere oficială a unirei din partea Englierei. Rusia este oare-cum supărată, dar' noi suntem mai înainte de toate Bulgari și apoi Slavi. Tăria noastră va fi de folos întregului slavism. Sârbia este în delir. Ea ar dobândi mai mult dacă s'ar alia cu noi și ne-ar veni în ajutor. Regret greșeala ei."

Diarul „le Temps“ ăice că din conferențele d-lui de Giers cu pripelele de Bismarck, rezultă că Rusia va cere menținerea tratatului dela Berlin, detronarea principelui Alexandru și dacă va fi nevoită, ocuparea Rumeliei decătră Turcia. După detronarea principelui, Rusia nu se va opune la o unire personală rumelioto-bulgară.

De altă parte diarul „Neuer Wiener Tagblatt“ publică o întrevorbire ce corespondentul seu a avut cu ministrul-președinte sârb, dl Garaceanin. Acesta ăise:

„Prin puterea Bulgariei s'a pus în joc existența Sârbiei. Bulgaria voiesce să se facă stăpâna Balcanilor, are pottle pentru Macedonia, ba chiar și pentru Niș. Bulgaria ar pute într'o ăi se o înălțuiască pe Sârbia și se o năbușască. Dacă s'ar lăsa Sârbia fără compensațiuni se privească cum Bulgaria 'i-se întinde pe deasupra capului, apoi aceasta ar însemna să silească pe Sârbia să joace față cu Europa același rol de disperare, pe care 'l-a jucat altădată față cu jugul turcesc. Sârbii și Bulgarii sunt doi frați cari nu se sufer; să se lase deci ca cearta lor să fie de familie."

Cronică.

Părechea princiară de coroană a sosit ieri la Gurghiu. La 10 oare înainte de ameađi s'a început vânătoarea și principele de coroană a împușcat deja doi urși, ear' contele Teleki unul.

O nostimadă maghiară. „Budapesti Hir-lap“ dela 11 Octomvrie st. n. scrie următoarele: „Efectul proclamațiunii valache (oláh) începe a se arăta, mai cu seamă la popii valachi (oláh popákna), care totdeauna 'și-au folosit poziția lor bisericească spre agitații politice, și așa se vede, că ei într'adevăr se și grăbesc a urma proclamațiunii, care încuragiază pe poporul român la imitarea evenimentelor și procederilor revoluționare din Irlanda“. Aci citează după „Ellenzék“ cazul cu dinamita dela Ighiu și apoi sfârșesc astfel: „Dacă e adevărată scirea, pe

— Ce mai oameni sânteți și voi! Și se puse Aripa Câmpului și c'o mână pe toate le îmburdă de ceea parte, ear' oamenii își făceau cruce de atăta tărie ce vedeau.

Dacă îmburdă pietrele — se uită în fântână și strigă:

— Eși afară, șerpe!

Crăișorul șerpilor nici — crrr! nu ăicea.

— Eși afară, șerpe!

— Eși afară, șerpe! ori mă bag după tine.

Dacă văđă, că șerpele n'are de gând — să ese de bună voie, se băgă Aripa Câmpului în fântână și scoase șerpele de coadă. Și era șerpele ăsta — că nu în taină era Crăișorul șerpilor — un șerpe, nu așa de mare, de de-abia putu trece pe gura fântăni; eară fata de împărat și oamenii, cari văđuseră bidigania — țivliau de spaimă.

Atunci porunci: să descarge paiele pe șerpe și cu un lemnșu dete foc la paie, ear' șerpele arse și cu toții se bucurară, că scăpară de Crăișorul șerpilor.

Fata de împărat îl tot chiăma acum — să meargă la ei acasă și s'o iee de nevastă, dar' el nu vrea, că mai avea de lucru.

— Ține baremi inelul ăsta dela mine și când li-'i învârti pe deget, eu întotdeauna voi veni cu frâna mea la tine!

Și se duseră pe căile lor fiecare.

(Va urma.)

care „Ellenzék“ o aduce cu toată reserva, atunci guvernul n'are altceva de a face, decât să ordoneze statarul în provinciile amenințate și să se îngrijească, ca unii dintre apostolii, care predică răscoala, să se înalțe de vii, deoare-ce atunci când va curge sânge maghiar, va fi prea târziu. În Transilvania trebuie statuit exemplu, — până atunci nu va fi ordine între Valachime (oláhsg közt), care acum e încrețită și mereu se înfoaia. În Anglia încă se folosește statarul în contra acelora, la care se află dinamită și nu știu să spună, că la ce o întrebunțează. — Ce oameni de compătimit!

Din Arad ni se scrie de ddo 13 Oct. n.: Tinêrul Nae Racoveanu din București, violinist român, orb din nascere, a sosit aci și va da în Arad în sala seminarului un concert cu program variată, în 18 Octomvrie n. Am dori să-l ajutăm pe acest tinêr.

D. T. Maiorescu va începe Joia viitoare în 3 Octomvrie dela 5—6 și jumătate oară cursu seu de filosofie la Universitatea din București pentru anul scolar 1885—1886. Acest curs va cuprinde două obiecte:

1. Istoria Filosofiei contemporane în Franța, îndeosebi filosofia pozitivă a lui Auguste Comte. (Curs comun pentru studenții din toți 3 anii facultății de litere). Joia dela 5—6 și jumătate.

2. Logica, același curs ca și în anul trecut. (Pentru studenții anului al 2-lea). Sâmbăta dela 5—6 și jumătate.

Schimbări diplomatice. Ministrul plenipotențiar al Franței la București, dl Ordega, e înlocuit prin Gustav de Coutouly. Diarele din România privesc această schimbare ca o urmare a conflictului vamal, dintre Franța și România. Privitor la noul ministru, dl Gustav de Coutouly, „Voința națională“ scrie:

Dl Gustav de Coutouly, noul ministru plenipotențiar al Franței, ministru în locul dlui Ordega, este un bărbat distins, care are multe și vii simpatii pentru România. Născut la 25 Decemvrie 1838, a fost îndelung timp unul dintre cei mai de căpetenie redactorii ai jurnalului „Le Temps“ apoi la 26 August 1878 a fost numit consul onorar, trimis a face parte din comisiunea însărcinată cu organizarea Rumeliei-orientale. Redactor la direcțiunea politică în ministerul afacerilor străine, fu numit sub-director al afacerilor Sudanului la 27 Ianuarie 1880, cavalier al „Legiunei de onoare“ la 12 Iulie 1880 și trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Mexico în 15 Octomvrie 1881. E. S. pornesc, după cum ni se spune, chiar astă-seară din Paris pentru a veni să iee direcțiunea afacerilor legațiunii din București.

Filoxera în România. Ministerul domeniilor din România continuă a lua măsurile cele mai energice pentru stîrpirea filoxerei. Teritoriile, în care există vii filoxerate, sunt închise și vița de vie nimicită.

În ce consistă fisionomia unei limbi? („Etymologicum Magnum Romaniae“, de B. Petriceic Hajdeu.)

(Urmare.)
Un dicționar — ăice Steinthal — este „o statistică a limbei“. ăi fi trebuit să adaugă, că este anume o statistică foarte vișioasă, un fel de recensiment unde poporațiunea se împarte după origine sau după religione, dar' nu se arată de loc rolul fiecărui individ în societate, așa că cetățeanul cel mai căutat decătră toți pentru neconținutele sale servicii, e pus pe aceeași linie cu un vagabund desprețuit sau cu un călugăr ce își scoate nasul din chiliă abia la ăile mari, ba și atunci numai doară pentru biserică. Dicționarele, așa cum s'au făcut până astăđi, nu ne dau circulațiunea limbei; și tocmai acesta este punctul cel esențial.

Aceeași eroare ca Thommerel, dar' pe o scară mai întinsă, a comis-o Cihac în privința limbei române, asigurându-ne că:

„L'élément latin de la langue roumaine ne „représente guère aujourd'hui qu'un cinquième „de son vocabulaire, tandis que l'élément slave „y entre pour la double ou pour 2/3 à peu près. . .“

Și mai departe:

„Les éléments turcs — presque un cinquième du vocabulaire roumaine. . .“¹⁾

Cu alte cuvinte, limba română se compune, după Cihac, din o 1/5 latină, o 1/5 turcă și 2/5 slavice, afară de 1/5 eterogenă.

E mai pe sus de ori-ce îndoală, că nicăiri ca în Dobrogea Români n'au fost expuși la o mai mare influență slavică și turcă totodată, locuind acolo, în curs de câțiva secolii, într'un strîns contact cu Bulgarii și cu Otomanii. Ei bine, nici chiar în Dobrogea aritmetica lui Cihac nu se potrivește.

Iată o scurtă doină română dobrogieană, cu-leasă de neobositul Teodor Burada:

Vara vine, earna trece,

N'am cu cine mai petrece;

¹⁾ Cihac, *Dict. d'etymologie daco-romane*. t. 2, p. VII, XII.

Și cu cine am avut,
Vai de mine, 'l-am pierdut!
'L-a mâncat negrul pământ,
La biserică-'n mormânt!¹⁾

Luăm primul tom din dicționarul etimologic al lui Cihac, cuprinđor de „elemente latine“, și găsim acolo: *vară=ver, veris; vin=venio; earnă=hibernum* (tempus); *trec=trajicio; nu=non; am, avut, avă=habeo; cu=cum; cine=quinam; mai=magis; petrec=pertrajicio; și=sic; vai=vae; de=det, el=ille; perd=perdo; mânc=manduco; negru=nigrum; pământ=pavimentum; la= „un l euphonique(?) préposé à la préposition a=ad“; biserică=basilica; în=in; mormânt=monumentum; fiind uitat numai mine, care însă, deși coincide cu slavul mine, totuși nu se poate despărți de vechiul italian mene:*

Lontano son de gioi, e gioi de mene. . .²⁾

Câte cuvinte, atâtea latinisme, fără nici un amestec străin, absolutamente nici unul!

Ar fi putut oare Cihac să ne găsească tot așa un cântec românesc pe jumătate mai scurt, sau măcar să compună el însuși în prosă o frasă românească de cinci șiruri, în care toate cuvintele să fie numai slavice sau numai turce, sau numai slavice și turce? de vreme-ce — după el — elementul turc în limba română este egal la număr cu cel latin, ear' elementul slav *„y“* entre pour le double³⁾.

Negreșit, slavismele la Români, și chiar turcismele, nu sînt puține; în circulațiune însă, adevă în activitatea cea vitală a graiului românesc, în mișcarea cea organică, ele se pierd aproape cu desăvîșire față cu latinismele. Chiar dacă toate derivațiunile turce și slavice ale lui Cihac ar fi corecte, pe când în realitate cele mai multe păcătuiesc contra științei și metodei,⁴⁾ tot încă nu s'ar pute ăice că ingredientul slav și cel turc, luate la un loc, sînt egale la Români cu ingredientul latin, necum a reduce pe acesta din urmă la o biată pătrime în alăturare cu celelalte două. Un calcul serios în Linguistică, ca și în economia politică, are în vedere nu unitatea brută, ci valoarea de circulațiune.

(Va urma.)

Mulțumită publică.

Stimabila domnișoară Sofia Gila, învățătoare la școala de stat din Livade, a binevoit a colecta pentru biblioteca subreuniunii învățătorilor din protopresbiteratul Geogiului I dela următorii domni din Deva următoarele opuri:

1. Alexandru Groza „Nu-i nimic“, novelă.
2. Augustin A. Nicoră „Compendiu de gramatică l. rom.“ de Cipariu și „Catechismul sântității“ de P. Vasiciu.
3. Emilia Nicoră „Novele“ de Iosif Vulcan.
4. Romul Nicoră „Mireasa mormântului“ de N. C.
5. Vilma Moldovan „Abedar“ de V. Petri 3 exempl.
6. Ioan Lazariciu „Elemente de poetica română“ de donatorul, 2 exemplare.
7. Emilia Papiu „Broșura I și II din Beiu Voda, domn. roman“ de T. Alexi.
8. Simeon Bontescu „Pădureanca“ novelă de Ioan Slavici.
9. Elisa Perian n. Gila „Cuvântări bisericesti“ de I. P. Papiu.
10. Sofia Gila, învățătoare „Bolski László“ roman de Cherbuliez Victor, 3 tomuri, „Petru Rareșiu, principele Moldaviei“ de Dr. At. M. Marienescu, „Elemente de constituția patriei“ de Petrișor și „Istoria Ungariei“ pentru școalele poporale.

11. Petru Gabor, paroch în Certeș „Biografii romane“ trad. de P. Petrescu.

12. Alexandru Iovan, învățător în Hondol. „Testamentul nou“ tipărit la Bělgrad sub metropolitul Simeon Stefan la a. 1648.

Tuturor acestor domni și domnișoare, cari au înmulțit atât de frumos biblioteca noastră, subreuniunea le aduce cordiala mulțumită pe calea aceasta.

Din ședința adunării subreuniunii, ținută în Hondol la 24 Septemvrie 1885.

George Fornas, preș. Alexandru Vlad, not.

Varietăți.

(Congresul internațional de drept comercial din Anvers.) Congresul, după minuoase discuțiuni și cercetări asupra punctelor aduse în deliberățiunea sa, 'și-a încheiat lucrările. Ambele secțiuni, atât aceea care se ocupă cu dreptul maritim, cât și aceea care cercetă legislațiunea asupra polițelor, au ținut să răspundă lămurit la numeroasele cestiuni ce li se puseseră. Secțiunea asupra polițelor, înainte de a se despărți, a votat următoarele rezoluțiuni:

1. Considerând că lucrările secțiunii dovedesc că o înțelegere internațională se poate stabili de pe acum aproape asupra tuturor punctelor; că divergențele ce există asupra oarecăror dispozițiuni n'ar pute împedeca această

înțelegere; că rezervând oare-care detalii, s'ar pute face o lege comună de mare folos; secțiunea declară că ar fi de dorit a se pune none silințe pentru a face să dispară ori-ce neînțelegere asupra punctelor contestate încă, terminându-se într'o nouă sesiune lucrarea începută așa de bine;

2. Ar fi de dorit ca, în toate țările, cheltuielile de protest să fie reduse cât se poate mai mult;

3. Ar fi bine ca sistemul de incassări prin postă, care funcționează cu atăta succes în oare-care state, să fie întins la serviciul internațional;

4. Ar fi folositor să se introducă în serviciul postelor un sistem de carte postale inregistrate, pentru a da o dată certă a actelor de protest și celorlalte acte relative la polițe;

5. Ar fi de dorit ca neaplicarea de timbru la efectele de comerț să nu atragă nilitatea polițelor.

S'a emis încă, după părerea dlui Pirmez, delagat belgian, dorința de a se aplica polițelor modul de timbrare al scrisorilor, fixându-se un anumit timbru pentru polițele cari merg în străinătate și fără ca ele să fie supuse la taxă în țările de transit.

Bine înțeles că, odată admise ideile acestea de diferite state, s'ar pute ajunge la un rezultat practic prin mijlocul convențiunilor încheiate între deosebite guverne.

În ședința solemnă ținută pentru închiderea Congresului, s'au citat două lucrări foarte importante din partea președinților celor două secțiuni dnii Eudore Primez și Victor Jacobs, amândoi delegați belgieni. Cu această ocaziune, delegații italieni au emis dorința ca guvernul belgian, care a luat inițiativa unei lucrări așa de frumoașe, să constituiască o comisiune permanentă însărcinată să adune studiele comune ale tuturor membrilor Congresului asupra materiilor tratate, să completeze lucrarea sa și să se organizeze în urma unui congres. După propunerea delegatului Franței, se decide prin aclamațiune ca comisiunea actuală belgiană să îndeplinească această însărcinare, în cazul când guvernul ar admite dorința exprimată.

(O țesă ciudată.) Dintr'o corespondență parisană a diarului „Indépendance Belge“ extragem următoarele:

Se face în acest moment oare-care sgomot despre refuzul cu care facultatea de medicină din Paris a isbit o țesă de doctorat; în adevăr țesa, în general, nu e decât o simplă formalitate, și este fără exemplu ca ea să fi fost refuzată și cu atât mai mult distrusă, căci exemplarele țesei au fost distruse din ordinul învățetei adunări. Ea n'a voit să se deie o publicitate oare-care subiectului tratat decătră candidat și care privește cestiunea așa de vechiă și de controversată a fecundațiunii artificiale; ea a cređut că acordând stampila ei unor practice până acum foarte îndoiioase atât din punctul de vedere al rezultatului cât și din acela al moralității, s'ar fi servit într'un mod funest de autoritate cu care este investită în colățiunea gradelor.

Medicul în cestiune nu era până acum decât un simplu oficer de sănătate, deși este un om de cinci-ăci de ani și mai bine, împregiurarea e puțin făcută pentru a da vre-o greutate elucubrățiunilor lui; cu toate acestea el nu era cu desăvîșire necunoscut, căci fusese eroul unei cauze celebre, sau cel puțin foarte parisană; el se însărcinase să facă a slăbi pe Cealine Montaland prin sistemul masagiului; tratamentul însă nerereușind, frumușica artistă refuză să-i plătească; el îi făc un proces și îl perd, căci prescripția de un an fusese dobândită și invocată.

Sofia lui nedându-'i copii după 10 ani de viață conjugală, încercă asupra ei operația fecundării care isbuti și al cărei rezultat fu o fetiță care e astăđi în vîrstă de 20 ani, foarte frumoasă, foarte sănătoasă și măritată. Seduși de exemplul lui, câțiva amici îi cerură același serviciu, pe care li-l făcea spre marea lor mulțumire; astfel a procedat la 150 fecundațiuni din cari 102 au isbutit de minune. Nimic în aceste fenomene nu permite a se privi lucrul ca imposibil în sine; dar' de aci până a-l găsi natural, legitim și bun pentru a fi răspândit, este un abis. Nu insist și la această temă reflexiunilor personale ale fiecărui dintre cetitorii d-voastră, și trebuie să mărturisim că ea dă foarte mult de gândit."

Posta ultimă.

Petersburg, 14 Octomvrie n. O depeșă particulară comunică o ciocnire fără veste între trupele turcesci și cele bulgare.

Atena, 14 Octomvrie n. Diarele spun, că s'au convocat încă alte patru clase de etate. O ordonanță regală acordează departamentului de războiu un credit de unsprezece milioane pentru procurarea materialului de războiu.

Foile de seară anunță, că locuitorii din Creta au proclamat uniunea cu Grecia; scirea aceasta încă nu e confirmată în mod oficial.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

¹⁾ Burada, *O călătorie în Dobrogea*, Iași, 1880 p. 10.
²⁾ Caix, *Le origini della lingua poetica italiana*, Firenze, 1880, p. 210.

³⁾ Cfr. *Cuvinte din bătrâni*, Suplm. la tom. 1, passim.

Seiri economice.

Tergul de râmători în Steinbruch. În 13 Octomvrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., unguresci grei, tineri 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerânească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românesici de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci, grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46.1/2 cr. până 47.— cr., transito ușori 49.— cr. până 49.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

Cursul pieței din Sibiu.

	din 15 Octomvrie st. n. 1885.	Cump.	vând.
Hârtie-monetă română	8.75	8.80	
Lire turcesci	11.20	11.25	
Imperiali	10.20	10.25	
Ruble rusești	1.20	1.20 1/2	

Bursa de București.

	Cota oficială dela 13 Octomvrie st. n. 1885.	Cump.	vând.
Renta amort. (5%)	92.—	93.—	
" Rur. conv. (6%)	87.—	87.—	
Act. de asig. Dacia-Rom.	247.—	252.—	
Banca națională a României	1100.—	1130.—	
Impr. oraș. București	30.—	32.—	
Act. de asig. Națională	224.—	—	
Scrisuri fonciare urbane (5%)	—	89.1/4	
Societ. const.	174.1/2	230.—	
Schim 4 luni	—	84.—	
Aur	—	10.80	

Bursa de Budapesta

	din 14 Octomvrie st. n. 1885.	Cump.	vând.
Renta de aur ung. 6%	—	95.90	
" " " 4%	—	88.85	
" " hârtie " 5%	—	147.75	
Imprumutul căilor ferate ung.	—	96.25	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	—	125.—	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—	109.—	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	—	102.50	
Bonuri rurale ung.	—	101.25	
" " cu cl. de sortare	—	102.—	
" " bânățene-timșene	—	101.25	
" " cu cl. de sortare	—	101.—	
" " transilvane	—	102.—	
" " croato-slavone	—	102.—	
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—	97.75	
Imprumut cu premiu ung.	—	117.—	
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	—	120.—	
Renta de hârtie austriacă	—	81.50	
" " argint austriacă	—	81.25	
" " aur austriacă	—	108.—	
Losurile austr. din 1860	—	138.50	
Acțiunile băncii austro-ungare	—	850.—	
" " de credit ung.	—	278.25	
" " austr.	—	278.20	
Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	—	101.50	
Galbeni împărătești	—	6.01	
Napoleon-d'ori.	—	10.01	
Mărci 100 imp. germane	—	61.90	
Londra 10 Livres sterline	—	126.—	

Bursa de Viena

	din 14 Octomvrie st. n. 1885.
Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	95.90
" " hârtie " 5%	88.85
Imprumutul căilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	95.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	125.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	107.—
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " bânățene-timșene	102.25
" " cu cl. de sortare	101.50
" " transilvane	101.40
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	97.75
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.75
Rentă de hârtie austriacă	80.60
" " argint austriacă	81.65
Rentă de aur austriacă	108.25
Losuri austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
" " austr.	278.50
" " de credit ung.	277.20
Argintul.	—
Galbeni împărătești	5.96
Napoleon-d'ori.	9.99
Mărci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterline	125.90

Concurs.

Pentru ocuparea postului de cancelist în biroul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, în Sibiu, cu o remunerațiune anuală de 300 fl. v. a. se excrie prin aceasta concurs.

Doritorii de a ocupa acest post își vor trimite cererile, scrise cu mâna proprie, până la 15 Noemvrie st. n. a. c. la subsemnatul comitet însoțite de:

- Atestatul de botez.
- Adeverință despre studiile făcute, sau despre practica ce eventual au făcut în vr'o altă cancelarie.
- Atestat de moralitate dela oficiile respective locale sau pretoriale.
- Adeverință despre condițiunile de viață, în care trăiește.

Cererile întrate după terminul indicat, nu se vor lua în considerare.

Informațiuni mai în detal asupra îndatoririlor legate de acest post, se pot căpeta dela biroul Asociațiunii transilvane.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Sibiu la 22 Septemvrie st. n. a. c.

Iacob Bologa m. p. Dr. D. P. Barcianu m. p.
Vice-president. secretar.

ad Nro 251/885 [196] 3—3

Concurs.

Venind în vacanță unul din stipendiile de 100 fl. v. a. pe an, menite pentru ascultătoare de pedagogie la un institut din patrie, se excrie concurs pentru conferirea din nou a acestui stipendiu.

Concurente vor avè să accludă cererei.

- Atestatul de botez.
- Atestat despre progresul în studii în semestrul premergător.
- Atestat de frecuentațiune în anul școlastic 1885—86.
- Atestat de sărăcie dela oficiul comunal cu vidimarea oficiului pretorial; toate în original sau în copie autenticată.

Cererile sînt a se adresa subsemnatului Comitet în Sibiu până la 15 Noemvrie st. n. a. c. Cereri întrate după acest termin nu se vor lua în considerare.

Din ședința Comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român ținută în Sibiu la 22 Septemvrie 1885.

Iacob Bologa m. p. Dr. D. P. Barcianu m. p.
vice-president secretar.

Nr 1919/885.

[197] 1—3

Publicațiune.

Dreptul regal de crișmărit al comunei Gurariului se va exarênda prin licațiune publică pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până inclusive 31 Decemvrie 1888 cu prețul strîgării de 3400 fl. pe an.

Licațiunea se va începe în 8 Noemvrie a. c. st. n. la 10 oare dimineața în cancelaria comunei Gurariului.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoscință în cancelaria comunală din Gurariului în oarele oficioase.

Oferte în scris provădute cu rece-rițele legale și cu vadiul de 5% din prețul strîgării încă se vor primi până la începerea licațiunii verbale.

Seliște în 12 Octomvrie 1885.

Pretorul cercului.

Nr. 2157/885.

[199] 1—3

Publicațiune.

Următoarele drepturi aparținît are comunei Orlat se vor exarênda prin licațiune publică verbală pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până inclusive 31 Decemvrie 1887:

- Dreptul de măcelărit.
- Cuptoarele pentru arsul petrilor de var (vărăria).
- Dreptul de pășunat în muntele Strimba-mare și Strimba-mică.

Licațiunea se va ține în 1 Noemvrie 1885. st. n. la 2 oare după amiază în cancelaria comunală din Orlat.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoscință în cancelaria comunală din Orlat, precum și la subscrisul în oarele oficioase.

Seliște în 13 Octomvrie 1885.

Pretorul cercului.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren accelerat					
Viena	—	7.15	—	—	Bucuresci	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copsa mică	—	—	3.02	1.11
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loameș	—	—	3.47	2.01
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Oena	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	1.28	{	6.22	10.51	2.55	—	{	—	4.—	6.05	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiu—Copsa mică				
Vărad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Feldioara	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Sibiu	—	—	10.25	11.47	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2.—	Apatia	7.33	11.36	4.17	—	Györök	—	4.38	6.46	Deva	—	2.35	6.39	—	Oena	—	—	10.46	12.05	
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7.—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Loameș	—	—	11.09	12.29	
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Homorod	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Ilia	—	3.36	7.29	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50	
Bratca	—	—	12.10	3.41	Hașfalău	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07	
Bucia	—	—	12.43	4.01	Sighisoara	10.39	1.37	8.21	—	Bérzava	—	5.57	8.10	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea—Oșorheiu					
Cucia	—	8.31	1.31	4.26	Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Soborșin	—	5.09	8.49	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19	
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Mediaș	11.54	2.25	9.43	—	Zam	—	7.14	9.28	Bérzava	—	5.56	9.29	—	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50	
Stana	—	—	3.29	5.27	Copșa mică	{	12.12	2.36	10.02	Gurasada	—	7.43	9.56	Conop	—	6.18	9.49	—	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12	
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Micăsasa	{	12.37	2.41	6.—	Ilia	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22	
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Blaj	12.56	—	6.20	—	Branicica	—	8.21	10.38	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03	
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Crăciunel	1.30	3.13	6.59	—	Deva	—	8.47	11.05	Györök	—	7.27	10.52	6.47	Kerel-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18	
Cluj	{	10.01	5.05	6.43	Teiuș	1.45	—	7.15	—	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	Glogovaț	—	7.56	11.18	7.17	Nireșteu	6.56	12.26	6.10	2.45	
Apahida	12.05	10.16	—	7.08	Aiud	2.34	3.45	7.43	—	Orăștia	—	10.10	12.24	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05	
Ghiriș	12.31	—	—	7.26	Vințul de sus	2.55	4.01	8.—	—	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok	—	9.—	12.20	8.10	Oșorheiu—Cucerdea					
Cucerdea	3.32	11.45	—	8.54	Uioara	3.17	—	8.29	—	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	—	2.39	4.53	12.—	Oșorheiu	6.34	12.06	8.45	12.25	
Uioara	3.41	—	—	9.43	Cucerdea	3.24	—	8.55	—	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	Viena	—	7.10	8.16	2.10	Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55	
Vințul de sus	3.50	—	—	9.58	Ghiriș	3.36	4.29	9.04	—	Teiuș	3.30	7.33	12.05	—	—	—	6.05	8.—	Kerel-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24	
Aiud	4.25	12.08	—	10.24	Apahida	4.11	4.50	9.32	—	Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)				Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54	
Teiuș	5.10	12.29	—	10.59	Cluj	{	5.56	5.58	12.32									M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31		
Crăciunel	5.44	—	—	11.28	Nedeșdu	{	6.08	6.08	12.59									Ludoș	8.21	2.07	10.34	2.46		
Blaj	6.02	12.57	—	11.44	Ghirbău	{	6.29	—	—									Cheța	8.38	2.21	10.51	3.06		
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	Aghiriș	{	6.45	—	—									Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40		
Copșa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	Stana	{	7.—	—	—									Simeria (Piski)—Uniedoara						
Mediaș	—	1.45	6.01	1.22	Huiedin	{	7.26	—	—									Simeria (Piski)						
Elisabetopole	—	2.06	6.40	1.56	Cucia	{	7.48	7.14	—									Uniedoara						
Sighisoara	—	2.38	7.35	2.44	Bucia	{	8.28	7.43	—									Simeria (Piski)						
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	Bratca	{	8.47	—	—									Cerna						
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	Rév	{	9.06	—	—									Uniedoara—Simeria (Piski)						
Agostonfalva	—	4.19	11.02	5.30	Mező-Telegd	{	9.26	8.22	—									Uniedoara						
Apatia	—	4.34	11.37	6.03	Fugyi-Vásárhely	{	10.01	8.48	—									Simeria (Piski)						
Feldioara	—	4.53	12.32	6.35	Vărad-Velenceze	{	10.20	—	—									Cerna						
Brașov	{	—	5.20	1.09	7.14	{	10.30	—	—									Simeria (Piski)						
Timiș	—	6.07	2.48	—	Oradea-mare	{	10.37	9.13	—									Ghiriș—Turda						
Predeal	—	7.30	3.23	—	P. Ladány	{	10.51	9.18	10.37									Uniedoara						
Bucuresci	—	11.35	9.40	—	Szolnok	{	10.61	9.18	10.37									Turda						
					Budapesta	{	12.50	10.38	1.45									Ghiriș						
					Viena	{	3.—	8.—	6.05									Turda						
																		Turda—Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						
																		Ghiriș						
																		Turda						